

blevet gjentaget flere Gange og er tillige udtalt i Betænkningen, at det ikke er Meningen fra Udvalgets Flertals Side, at man til andet Brug vil vinde Noget af de Midler, som hidtil have henligget til geistlige Diemed. Jeg vil gjerne tro, at dette ikke er Meningen, men jeg skal foreløbig bemærke, at, hvis der virkelig hos Alle er en Erkjendelse af, at de Midler, der fra gammel Tid af have henligget til kirkelige Diemeds Fremme, fremdeles ogsaa, naar vi omordne Geistlighedens Lønning, skulle anvendes til Fremme af kirkelige Diemed, saa maa man ogsaa erkjende, at det er naturligt at udtrykke dette igjennem en Lovbestemmelse paa en eller anden Maade. Men der er, som sagt, forskjellige Tegne, som tyde paa, at, om man end ikke for Dieblittet vil give det praktisk Betydning, naar man vil have Sagen ordnet paa den foreslaaede Maade, kunde man ialtsald nok tænke sig, at der kunde komme en Tid, hvor det kunde faa sin Betydning, om man havde draget disse Indtægter ind i Statskassen. Det er rigtigt, tror jeg, som den ærede Minister nærmere har udviklet, at der i den Beregning, som er leveret fra Udvalgets Flertals Side, og som findes i Betænkningen Spalte 457—60, findes forskjellige Feiltagelser, saa at Overskudet forsaavidt ikke vil blive saa stort, som der er paaregnet. Det kan imidlertid gjerne være, at Forholdene kunne udvikle sig saaledes, at Overskudet trods disse Feil bliver lige saa stort, ligesom omvendt, at det kan blive mindre; jeg for mit Vedkommende tror, at Udvalgets Flertal har Ret deri, at ved den Ordning af Sagen, som det anbefaler, vil der blive et ikke lidet Overskud af disse Midler. Udvalgets Flertal knytter nu ikke den Bestemmelse til sit Forslag, at det Overskud, som fremkommer, skal holdes paa en Maade tilrede ikke blot nu, men ogsaa i Fremtiden, indtil nærmere Bestemmelser træffes, til Anvendelse i kirkelige Diemed. Udvalgets Flertal vil have, at det skal gaa ind i den almindelige Statskasse for ifølge Bestemmelse paa Finantsloven, altsaa væsenlig efter Folkethingets Formening om det Rigtige, at kunne anvendes til, hvad man til enhver Tid maatte anse for det Rette og Hensigtsmæssige. Men der er yderligere blandt de Forslag, der ere

stillede af enkelte Medlemmer af Udvalgets Flertal, et Par, hvorpaa jeg ikke kan undlade at henlede ærede Medlemmers særlige Opmærksomhed, fordi deri i Grunden indeholdes ligesom et Fingerpeg om de Tanker, som dog maasse røre sig hos enkelte af Udvalgets Flertals Medlemmer, maasse dem selv ikke fuldstændig klart bevidst. (Modsigelse). Maasse er det dem klart bevidst, jeg veed det ikke. Det første Forslag, jeg vil henlede Opmærksomheden paa, er det, der allerede er blevet omtalt og nærmere forsvaret af det ærede Medlem for Betle Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Det findes paa Listen under Nr. 3 og gaar ud paa, at der senest 3 Aar efter, at denne Lov er traadt i Kraft, skal fremlægges et Forslag til Lov om, paa hvilke Betingelser det skal være samtlige Tiendeydere tilladt at afløse Præstetienden samt Smaaredelsketienden, fastsat ved Lov af 19de Februar 1861. Den ærede Minister har gjentagne Gange udtalt, at i og for sig vil man ligesaa let og ligesaa vanskeligt kunne se Tienden afløst, hvad enten man omordner Præsternes Lønningsforhold paa den ene eller den anden Maade. Det kan maasse være ganske sandt, men hvad der forekommer mig at være oienhylligt, det er, at der vil være større Udsigt til at faa Tienden afløst paa rimelige — som det hedder — Betingelser for Tiendeyderne, naar Tienden er vandret ind i Statskassen og giver et stort Overskud. Jeg tror derfor, at der bagved dette Forslag under Nr. 3 ligger en bevidst eller ubevidst Tanke om, at, naar Tienderne først ere vandrede ind i Statskassen, skulle Tiendeyderne kunne vente at faa deres Tiendebyrder afløste, ikke mod at betale Tiendernes virkelige, sande Værdi, men saameget under deres Værdi, som Staten kan taale at afse, uden at der gjøres Indgreb i, hvad der formentlig udfordres til Fyldestgjørelse af kirkelige Diemed. Denne Tanke tror jeg ligger bagved, og den maa jeg for mit Vedkommende anse for at være fuldstændig uberettiget. Dersom der, naar der tales om Tiendens Afløsning, kun var Tale om en Afløsning, hvorved Tiendeyderne kom til at betale, hvad Tienderne virkelig ere værd, saa er jeg overbevist om, at den megen Tale om Tiendeafløsning, som man kan høre rundt